Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Lausunto

13.10.2020

EDUSKUNTA
Ympäristövaliokunta

Asia: U 73/2018 vp, UJ 30/2020 vp Yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) uudistamista koskevat ehdotukset

MTK kiittää mahdollisuudesta lausua yhteisen maatalouspolitiikan uudistamista vuosille 2021-2027 koskevista ehdotuksista ja esittää lausuntonaan seuraavaa.

Eurooppa-neuvostossa 21.7.2020 saavutettu sopu monivuotisesta rahoituskehyksestä ja Euroopan elpymisvälineestä on edistänyt YMP:n uudistuksen neuvotteluita. Euroopan parlamentti on aloittanut uudistuksen käsittelyn maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnassa (AGRI). Euroopan parlamentin kannan valmistelu jatkuu syksyllä 2020 ja käsitellään täysi-istunnossa syyskaudella.

MTK:n kannat maatalouspolitiikan uudistukseen liittyen ovat pääosin yhteneväisiä Suomen virallisten kantojen kanssa. Lopullista kantaa maatalousuudistukseen ei voida kuitenkaan ottaa, ennen kuin neuvoston yleisnäkemys on saavutettu, ja Euroopan parlamentti on muodostanut kantansa.

Ehdollisuus (11 ja 12 artiklat ja liite III)

MTK kannattaa sitä, että ehdollisuuden hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimus GAEC 9 ei-tuottavien alojen ja piirteiden vähimmäisosuudesta koskisi pelkästään pellon alaa komission alkuperäisessä ehdotuksessa ehdottaman kaiken maatalousmaan sijaan. MTK:n mielestä ehdoton yläraja on nykyinen 5 %:n tasoa. Olisi kuitenkin relevanttia arvioida sitä, onko tietyn pinta-alan siirtäminen pois aktiivituotannosta järkevää ottaen huomioon globaali tarve lisätä ruoantuotantoa. Luonnon monimuotisuuden parantamiseksi löytyisi varmasti parempia ja kohdennetumpia keinoja. MTK:n mielestä on myös tärkeä varmistaa mahdollisuudet poikkeuksille metsäisille alueille, nurmi- ja palkokasvivaltaisille tiloille ja pienille tiloille.

Ekojärjestelmät (28 ja 86 artiklat)

MTK ei kannata pakollisen ekojärjestelmän käyttöönottoa, ellei sen toimeenpano muodostuu huomattavasti yksinkertaisemmaksi ja kannustavammaksi kuin vastaavat toimenpiteet maaseudun kehittämisohjelmassa. MTK tukee Suomen ja Kroatian puheenjohtajakausilla esillä ollutta ehdotusta tai muuta vastaavaa mallia, jolla molempien YMP:n pilareiden rahoitus voitaisiin lukea ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseen. Tällä tavoitellaan ympäristö- ja ilmastokunnianhimon nykyistä korkeampaa tasoa niin, että jäsenvaltioilla olisi

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
PL 510 (Simonkatu 6) • 00101 Helsinki
Puhelin 020 4131 • Faksi 020 413 2425
Y-tunnus 0215194-5 • www.mtk.fi

Central Union of Agricultural Producers and Forest Owners (MTK)
PO Box 510 (Simonkatu 6) • FI-00101 Helsinki
Telephone +358 20 4131 • Fax +358 20 413 2425
Business code 0215194-5 • www.mtk.fi

enemmän joustavuutta toimeenpanna järjestelmät omat tarpeensa ja olosuhteensa huomioon ottaen

MTK suhtautuu varauksellisesti myös Saksan ehdotukseen siitä, että jos ekojärjestelmille asetetaan vähimmäisrahoitusosuus, se olisi eri vuosina 2025-2027 kuin vuosina 2023-2024. Viljelijöiden ja hallinnon kannalta on selkeintä, että osuus olisi sama koko kauden. MTK yhtyy Suomen kantaan sitä, että vuosina 2023-2024 ekojärjestelmissä mahdollisesti käyttämättä jäävät varat voitaisiin hyödyntää muiden suorien tukien toimenpiteiden rahoitukseen.

II pilarin ympäristö- ja ilmastotoimet (65 ja 86 artiklat)

MTK näkemyksen mukaan on erittäin tärkeä, että osa luonnonhaittakorvauksista laskettaisiin maaseudun kehittämisrahaston 30 %:n vähimmäisosuuteen varojen kohdentamisesta ympäristö- ja ilmastotavoitteiden edistämiseen.

Lisäksi MTK toivoo maaseudun kehittämisen osalta, että korvausten tason määrittämissä tulisi nykyistä enemmän huomioida EU -lainsäädäntö kansallisen lainsäädännön sijaan. MTK:n mielestä tulisi sallia korvaustason laskentaa EU:n lainsäädännön perusteella myös siinä tapauksessa, että kansallisen lainsäädännön vaatimukset ylittävät EU-säädösten tasoa. Lisäksi tulisi mahdollistaa myös korvausten maksamisen toimenpiteiden hyötyjen/tulosten perusteella.

106 artikla

MTK pitää lähtökohtaisesti hyvänä Saksan lisäystä siitä, että YMP:n strategiasuunnitelman hyväksymismenettelyssä komissio voisi perustaa suunnitelman hyväksymisen vain jäsenvaltioita sitovaan EU-lainsäädäntöön.

Lisäksi olisi Suomen maatalouden ja alkutuotannon kilpailukyvyn kannalta äärimmäisen tärkeä, että jäsenmaita kohdeltaisiin nykyistä oikeudenmukaisemmin ehdollisuuden ja pellolta pöytään -strategian toimenpanossa. Tavoitteena tulisi olla ns. ”Level playing field” -asetelman luominen, jossa perusedellytykset ruoantuotannolle olisi mahdollisimman yhteneväiset koko unionissa ja EU-lainsäädännön soveltaminen olisi vähintään samansuuntainen kaikissa jäsenmaissa. Muissa tapauksissa vaarana on se, että heikennetään entisestään EU:n vastuullisimman ruoantuotannon kilpailukykyä ja luodaan kasvumahdollisuuksia alimman standardin tuotannolle.

Muilta osin MTK kannattaa U-kirjelmässä esitettyjä kantoja.

MTK kannattaisi lisäksi lämpimästi sitä, että ehdollisuuden lakisääteisistä hoitovaatimuksista poistettaisiin eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevat vaatimukset. Koska muun EU-lainsäädännön perusteella viljelijöiden on edelleen noudatettava näitä vaatimuksia, poisto ei aiheuta vaaraa eläinten jäljitettävyydelle eikä elintarviketurvallisuudelle. Nämä vaatimukset ovat myös eläinperusteisten tukien ehtona, ja niiden noudattaminen tarkastetaan siten myös tukivalvontojen yhteydessä. Näin ollen näiden vaatimusten poistaminen ehdollisuudesta yksinkertaistaisi tukijärjestelmää. Tämä olisi erittäin tärkeä ja tervetullut muutos kotieläintuottajille ja vähentäisi merkittävästi esim. korvamerkkipuutteiden seuraamuksia ja sanktioita.

Lisäksi MTK haluaa vielä esittää erityisen huolensa maatalouspolitiikan yksinkertaistamisesta. Uudistuksesta on viljelijän näkökulmasta vaikea löytää maatalouspolitiikan yksinkertaistamista lähinnä tukioikeuksien poistamista ja tiettyjä valvontajärjestelmään mahdollisesti tulevia muutoksia lukuun ottamatta. Ehdotetut yksinkertaistamistoimenpiteet koskevat lähinnä hallinnon työ yksinkertaistamista, mutta alkutuottajan näkökulmasta lienee suurempi vaara, että tukikokonaisuuden monimutkaisuus jopa kasvaa nykyisestä.

Helsingissä 13.10.2020

MAA- JA METSÄTALOUSTUOTTAJAIN KESKUSLIITTO MTK RY

Johan Åberg
Maatalousjohtaja